

თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია
სადოქტორო პროგრამა: საშემსრულებლო ხელოვნება
სპეციალობა: აკადემიური სიმღერა
მისაღები გამოცდების მოთხოვნები

I. სპეციალობა

სოლო სიმღერა - 35-40 წუთის განმავლობაში. წარმოდგენილ უნდა იქნას:

1. ძველებური არია (XVII-XVIII სს.);
2. იტალიელი კომპოზიტორის (XIX-XX სს.) დიდი გამლილი არია;
3. ქართველი კომპოზიტორის არია;
4. რუსი ან დასავლეთ ევროპელი კომპოზიტორის არია;
5. თანამედროვე კომპოზიტორის არია (XX-XXI სს.) (ირჩევა შემსრულებლის სურვილით);
6. ქართველი კომპოზიტორის ერთი რომანსი;
7. დასავლეთ ევროპელი კომპოზიტორის რომანსი;
8. ვოკალური ციკლის ნაწილი, 3-4 ნომერი.

კომისიას უფლება აქვს საჭიროების შემთხვევაში პრეტენდენტთან შეათანხმოს პროგრამის შეკვეცა.

II. სპეციალობის მომიჯნავე დისციპლინები

1. **წერითი გამოცდა** - 3 საკითხი: 1) ვოკალური მეთოდის და შემსრულებლობის ისტორიიდან (იხ. დანართი №1), 2) მუსიკის ისტორიიდან (იხ. დანართი №2), 3) მუსიკის თეორიიდან. (იხ. დანართი №3).
2. **მომავალი სადისერტაციო ნაშრომის გაფართოებული გეგმის დაცვა** (მოცულობა დაახლოებით 5-6 გვერდი) - ნაშრომის გაფართოებული გეგმა უნდა ეხებოდეს საშემსრულებლო ხელოვნების თეორიის, ისტორიის, მეთოდის ან ინტერპრეტაციის საკითხებს. წარმოდგენილ გეგმაში უნდა აისახოს სამომავლო საშემსრულებლო დისერტაციის გეგმა, სადისერტაციო თემის დასაბუთებით, პრობლემის აღწერით, კვლევის მიზნებისა და ამოცანების ჩამოყალიბებით.

III. უცხო ენა (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, იტალიური, რუსული).

დანართი №1 - ვოკალური საშემსრულებლო ხელოვნების საკითხები

1. მხატვრული სახის გახსნის საკითხი;
2. სასიმღერო ხმის თეორიები;
3. სუნთქვის საკითხი ხმის ტექნიკურ დამუშავებასთან დაკავშირებით;
4. სასიმღერო შემსრულებლობა და მეტყველების პრობლემა;
5. საშემსრულებლო ინტერპრეტაციის საკითხები.
6. მომღერლის ხმის განვითარება მეტყველებასთან და სიმღერასთან კავშირში.
7. სასიმღერო სუნთქვა და მისი პრობლემატიკა ვოკალურ პედაგოგიკაში.
8. იტალიური ვოკალური სკოლის ძირითადი პოსტულატები.
9. სასიმღერო ფონაციის მართვის ფიზიოლოგიური ანალიზი.
10. ვოკალურ-პედაგოგიური თეორიის თანამედროვე მდგომარეობა.

რეკომენდებული ლიტერატურა

- ანდლულაძე ნ. Homo Cantor. თბ., 1997.
- ბახუტაშვილი ნ. ქართული პედაგოგიკის ისტორიიდან. თბ., 1962.
- ვარშანიძე ნ. ვოკალური ხელოვნების საკითხები. ბათუმი, 2002.
- მარკიზი. ოპერის ისტორია (რუს. თარგმ.)
- Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс.
- Герсамя И. Проблемы психологии певца.
- Дмитриев Л. Основы вокальной методики.
- Назаренко. «Искусство пения».
- Морозов В. Искусство резонансного пения. М., 2003.
- Морозов В. Тайны вокальной речи. М., 1965.
- Дмитриев Л. Голосовой аппарат певца: Атлас. – Москва, 1964.
- Дмитриев Л. Дыхание. Опора певческого голоса. Москва, 1963.
- Морозов В. О тембре певческого голоса. – Ленинград. 1977.
- Античная музыкальная эстетика. 1960.
- В.Шостаков. От этноса до аффекта М.1977.
- Е. Герцман. Античное музыкальное мышление. М.1986.
- Б.Асафьев. „Музыкальная форма как процесс.“-I и II книги М.1971.
- Б.Асафьев . Об опере. –М.1985.
- Р.Ролан. музыкально-исторические очерки. М. 1986г.
- Дж. Мадзини. Эстетика и критика. М.1976.
- Ф.Шаляпин. в трёх томах.М.1957.
- К.Станиславский. Реформатор оперного искусства. М.1983.
- Покровский-„Об оперной режисуре“ М.1970.
- Б. Покровский Мысли об опере. М.1979.
- В.Фельзенштейн. О музыкальном театреМ.1984.
- Л. Ротбаум. Опера и её сценическое перевоплощение. М.1980г.

- Е.Акулов. Оперная музыка и сценические действия. М.1978г.
- Дж. Лаури-вольпи. Вокальные параллели. М.1972г.
- А.Розанов. Полина виардо гарсиа М.1982г.
- М.Каласс. Биография. статьи. интервью. М.1978г.
- А.Позовский. Певцы и дирижеры. М.1956г.
- Дж. Лаури Вольпи "Вокальные параллели". Из-во "Музыка", Л.1972 .
- Л.Дмитриев "Основы вокальной методики". Из-во "Музыка", М.1968.
- Ж. Дюпре "Искусство пения". Из-во "Музгиз", М.1955
- Ф.Ф.Заседателев. "Научные основы постановки голоса". Муз. гос. из-во М.1929.
- И. Левидов "Певческий голос". Л.1941.
- А.Г. Менабени "Методика обучения сольному пению". М.1987.
- В.П. Морозов "Тайны вокальной речи". М.1967.

დანართი №2 - მუსიკის ისტორია

1. XVII-XVIII სს. ბაროკოს ვოკალური მუსიკა (ოპერის შექმნის თეორიები).
2. მოცარტის საოპერო რეფორმა.
3. რომანტიზმი დასავლეთ ევროპის მუსიკაში.
4. XIX ს. რუსული კლასიკური ოპერის განვითარების გზები.
5. რუსული რომანსის განვითარების გზები;
6. XIX ს. იტალიური ოპერის განვითარების გზები;
7. lied-ის ჟანრის განვითარების გზები ავსტრიასა და გერმანიაში;
8. რომანსისა და Lied-ის რაობა, მათი ევოლუციის ისტორია და შედარებითი ანალიზი;
9. XIX ს. ფრანგული ოპერის განვითარების გზები;
10. XX ს. ფრანგი კომპოზიტორების (კ. დებიუსი, ფ. პულენკი, მ. რაველი, შოსონი) ვოკალური ლირიკა;
11. XX ს. ოპერა: პრობლემები, განვითარების გზები;
12. ქართული ოპერის ჩამოყალიბებისა და განვითარების საკითხები.

რეკომენდებული ლიტერატურა

- ბოლაშვილი ქ. XX საუკუნის მუსიკის ისტორია. ლექციები. თბილისი 2011
- გალაცკაია ვ. საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა, თბ. 1982
- ლევიკი, ი. საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა, თბ, 1973
- ლევიკი, ი. საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა, თბ,1976
- დრუსკინი მ. საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკის ისტორია, თბ. 1976
- კონენი ვ. საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკის ისტორია, თბ. 1974
- როზენშილდი კ. საზღვარგარეთის მუსიკის ისტორია. (1 წიგნი), თბ.,2001.
- საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკის ისტორია, (რედ. ნესტიევი ი.)(თარგმანი იხ.თბ. კონსერვატორიის ბიბლიოთეკა);
- XX საუკუნის მუსიკა, ნარკვევები,ნაწ,1 (1890-1917), თბ., 1990

- ქუთათელაძე რ. დასავლეთ ევროპის მუსიკის ისტორია ვენის კლასიკური სკოლა. გლუკი. ჰაიდნი – თბ., 2004.
- ქუთათელაძე რ. დასავლეთ ევროპის მუსიკის ისტორია ვენის კლასიკური სკოლა. მოცარტი. თბ. 2003.
- კელდიში ი. –რუსული მუსიკის ისტორია, თბ.
- ქართული მუსიკის ისტორია, (რედ. გ.ტორაძე), თბ. 1990
- მ. ქავთარაძე. ოპერა//XX საუკუნის 20-50-იანი წლების ქართული მუსიკის ისტორიის ნარკვევები. თბილისი, 1998
- მ. ქავთარაძე. ოპერა // XX საუკუნის 60-90-იანი წლების ქართული მუსიკის ისტორიის ნარკვევები. თბილისი, 2003
- მუსიკის ენციკლოპედიური ლექსიკონი, (შემდ.ა. თამარაშვილი, რედ.გ.ტორაძე), თბ., 2007
- Аберт Г. В.А. Моцарт. Часть первая. Книга 1 – М. 1987. Часть первая, Книга 2- М. 1988. Часть вторая. Книга 1. – М. 1983. Часть вторая. Книга 2. – М. 1990.
- Асафьев Б. Музыка XX века. . – Ленинград, 1982.
- Васина-Гроссман В. Романтическая песня 19 века | "Строгая лирика" Брамса
- Друскин М. О западноевропейской музыке XX века. - Москва, 1973.
- История западноевропейской музыки вып. VI, (ред. Смирнов) М. 2001г.
- (начало и середина XX века)
- История зарубежной музыки XX век, М. 2007г.
- Житомирский, Даниэль Владимирович ШУМАН Музыка, 1964 год,
- Кандинский В. История русской музыки. XIX век, - Москва, 1979.
- Левик Б. История западноевропейской музыки. XVIII век, II половина - Москва, 1966.
- Ливанова Т. Проблема стиля в музыке XVII века. Ренессанс. Барокко. Классицизм/Проблемы стилей в западноевропейском искусстве XVI- XVII веков/ М.1966.
- Ливанова Т. "История западноевропейской музыки до 1789 года:Учебник" в 2-х тт. Т. М., 1983.
- Кенигсберг А.. Карл-Мария Вебер. М., 1965
- Торадзе Г. Р. Леонкавалло и его опера "Паяцы", М. 1966.
- Менабени А. Органы голосового аппарата –М. Просвещение. 1987. с. 4-20.
- Морозов В. О тембре певческого голоса. – Ленинград. 1977.
- Мазель Л. Строение музыкальных произведений. М., 1960, 1986.
- Музыка Австрии и Германии XIX века книга I – м.1975г; книга II- м.1978г.
- Музыкальная энциклопедия 1-6, Москва, 1973-1982.
- Протопопов В. Сонатная форма в поздних произведениях Бетховена. Сб. статей. «Бетховен». - Москва, 1971.
- Роллан Р. Музыкально-историческое наследие. В восьми выпусках. Выпус второй – М. 1987. Вып. третий – М. 1988. Вып. пятый – М. 1990.
- Хохловкина А. Западно-европейская опера. — М.: Гос. муз. издательство, 1962
- [http:// www.belcanto.ru](http://www.belcanto.ru)

დანართი №3 - მუსიკის თეორია

1. პერიოდის ფორმა.
2. მარტივი 2 და 3-ნაწილიანი ფორმები.
3. რთული 2 და 3-ნაწილიანი ფორმები.
4. რონდოს ფორმა.
5. ვარიაციული ფორმა.
6. სონატური ფორმა.
7. ვოკალური ფორმები.
8. საოპერო ფორმები.

რეკომენდებული ლიტერატურა

- არუთინოვი-ჯინჭარაძე დ., ნადარეიშვილი მ. მუსიკალური ნაწარმოებების ანალიზი. ლექციები. თ.ს.კ. თბ., 2004, 2012.
- თუმანიშვილი ქ., რუხაძე ნ. მუსიკალური ნაწარმოებების ანალიზი (მარტივი და რთული ფორმები). თბ., 1992.
- Аракелов Х. Лекции по анализу музыкальных произведений. Тб., 1990.
- Бонфельд М. Анализ музыкальных произведений. Структуры тональной музыки, ч. 1-2. М., 2003.
- Григорьева Г. Музыкальные формы XX века. М., 2004.
- Дмитриевская К. Анализ хоровых произведений. М., 1965.
- Заднепровская Г. Анализ музыкальных произведений. М., 2003.
- Кюрегян Т. Форма в музыке XVII-XX веков. М., 1998.
- Лаврентьева И. Вокальные формы в курсе анализа музыкальных произведений. М., 1978.
- Мазель Л. Строение музыкальных произведений. М., 1960, 1986.
- Назайкинский Е. Стил и жанр в музыке. М., 2003.
- Протопопов Вл. Сложные (составные) формы музыкальных произведений. М., 1941.
- Ручьевская Е., Широкова В., Иванова Л., Климовицкий А., Кузьмина Н., Коловский О., Романовский Н. Анализ вокальных произведений. Л., 1988.
- Скребков С. Анализ музыкальных произведений. М., 1958.
- Способин И. Музыкальная форма. М.-Л., 1947, 1984.
- Тюлин Ю., Бершадская Т. и др. Музыкальная форма. М., 1974.
- Холопова В. Формы музыкальных произведений. С-Пб., 1999.
- Цуккерман В. Музыкальные жанры и основы музыкальных форм. М., 1964.

უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისთვის უცვლელია:

მისაღები გამოცდების მოთხოვნები სპეციალობაში;

მომიჯნავე დისციპლინებიდან წერითი გამოცდა ტარდება კოლოკვიუმის ფორმით;